

[Gert Petersen]

modtagerlandet finder, at der foreligger, hvad de kalder en international krise.

Den danske regering har med 3 års forsinkelse erkendt, at dens tilslutning til denne nye strategi faktisk er uden rigtig dækning her i folketingset. Man ved i hvert fald ikke, om den har dækning – det er da klart, at hos venstre og de konservative kan I få dækning for hvad som helst i den retning, så I kan såmænd nok få det; men spørgsmålet er, om I kan få dækning i jeres eget parti, det er jo det, der er problemet.

Man har erkendt, at man ikke rigtig har dækning, og derfor kommer så forsvarsministerens udtalelse den 16. september. Som led i denne nye krisestrategi skal der kunne udstationeres amerikanske elitestyrker, bl.a. i Danmark og Norge, og derfor skal der bygges store depoter til disse styrker. Alt tyder på, at Danmark i princippet har sagt ja hertil. Aftalen om de amerikanske kampfly må ses i denne sammenhæng.

De formelle forhandlinger om indretning af landstyrkedepoterne eller, som det er oplyst i Politiken i dag på baggrund af et interview med general Vegger, marinekorpsdepoterne er endnu ikke påbegyndt, men principielt er et afgørende skridt taget med LOC-aftalen, altså Lines of Communications-aftalen, og teknisk set er man langt inde i forhandlinger på embedsmands- eller, som forsvarsministeren ynder at sige det til os, studiekreds-niveau.

Endelig fremgår det af forsvarsministerens udtalelse den 16. september til Ritzau, at han holder døren åben for, at de forstærkninger, der ankommer udefra til Danmark i en såkaldt spændingsperiode, altså i fredstid, kan medbringe atomvåben.

Vores ærinde med at bringe disse ting frem til debat er først og fremmest, at vi finder det utilstedeligt, at der foretages en vidtgående ændring i dansk sikkerhedspolitik uden en forudgående bred debat i befolkningen. Dernæst, at vi finder, at den nye forstærknings-, depot- og atompolitik er farlig for Danmark af følgende grunde:

For det første. Det gamle standpunkt var det rigtige, nemlig at stationering af fremmede NATO-styrker herhjemme i fredstid vil blive opfattet som en farlig provokation. En sådan stationering i fredstid vil uundgåeligt udløse modforanstaltninger og bidrage til

optrapning og skærpelse af krisen, som man siger, i stedet for at dæmpe den.

For det andet. Situationen bliver selvsagt endnu værre, faremomenterne langt større, hvis de udenlandske tropper ankommer hertil udstyret med atomvåben.

For det tredje. Bare proklamationen af en sådan ny dansk holdning – for ikke at tale om det følgende depotbyggeri – vil grundlæggende ændre og forringe forholdene i det nordiske område.

For det fjerde. En krise- eller spændingsperiode er jo noget, der forekommer i fredstid. Hidtil har verdensfreden overlevet adskillige Øst-Vest-kriser. Bliver den ved med det, hvis man vil realisere denne nye strategi? Lad os sige, at De Forenede Stater havde reageret på Afghanistankrisen – og Danmark havde været indforstået med det – ved at sende atombevæbnede styrker til Danmark. Ville det have fået russerne ud af Afghanistan? Eller var der ikke en mulighed for, at det måske ville have fået russerne ind i Finland? – hvilket naturligvis ikke var forsvarsministerens mening, det ved jeg. Vi kan ikke udelukke den sidste mulighed.

Jeg synes, det er et hasardspil, man lægger op til med den nye strategi, et hasardspil, hvor det er freden, der er selve indsatsen for hasardspillerne.

Sagen er jo den, at det ikke bare er Sovjetunionen, men også De Forenede Stater, som ofte kaster sig ud i eventyrpolitik. USA's holdning i Mellemøsten, Sydøstasien, Afrika, Latinamerika har gang på gang udløst kriser, hvor de to supermagter har stået over for hinanden. I sådanne situationer vil den nye strategi forvandle Danmark til en militær brik i et spil for at presse Sovjetunionen.

Ganske vist ved jeg, at vicerådschef Peter Harding ved NATO-hovedkvarteret den 25. marts 1980 i Information har bekræftet – udenrigsministeren og forsvarsministeren behøver altså ikke at fortælle mig det, jeg ved det – at Danmark kan sige nej til at modtage forstærkninger. »Men«, sagde vicerådschefen videre, »der er, må jeg tilføje, arrangementer, som naturligvis får os til at forvente, at I siger ja. Vi udgør jo trods alt en alliance.« De arrangementer har vi ikke hørt noget om herhjemme, men vicerådschefen ligger naturligvis også inde med en mere højtflående viden end vi andre.